

Προς Υπουργούς Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

6 Αυγ.2024

Αποστολή : με email

Κοινοποίηση: Πρόεδρο ΕΦΕΤ

Θέμα: Γλιστράτε επικίνδυνα σε λάδι και οι καταναλωτές σας βλέπουν!

Αξιότιμοι υπουργοί,

1. Στη πρώτη αλυσίδα σουπερ μάρκετ, από τις 10 συσκευασίες extra παρθένου και παρθένου ελαιόλαδου του ενός λίτρου μόνο η μία φέρει έτος εσοδείας. Στη δεύτερη αλυσίδα, από τις 15 συσκευασίες μόνο δύο δείχνουν το έτος εσοδείας, η μία μάλιστα ιδιωτικής ετικέτας. Μπορείτε να είστε σίγουροι ότι και στις άλλες συσκευασίες των 2, 4 και 5 λίτρων κλπ, η πρακτική των συσκευαστών είναι ίδια: δεν αναγράφουν το έτος εσοδείας. Ταυτόχρονα, οι ετικέτες του έως τώρα πωλούμενου ελαιόλαδου εσοδείας 2023-4 ή παλαιότερου αναγράφουν χρόνους λήξης κατανάλωσης μέχρι και το τέλος 2025.
2. Από την όλη επισήμανση του ελαιόλαδου, η επιστολή περιορίζεται στο έτος εσοδείας, το οποίο έχει σοβαρή σύνδεση με τις τωρινές, αλλά και τις μελλοντικές, τιμές πώλησης. Το έτος εσοδείας στην επισήμανση είναι εθνικό, όχι ευρωπαϊκό νομικό ζήτημα. Οι 3 πρώτες παράγραφοι του άρθρου 11 του Κανονισμού 2022/2104 της Ε. Επιτροπής έχουν ως εξής:
  - «1. Μόνο το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο και το παρθένο ελαιόλαδο, ..., μπορούν να φέρουν ένδειξη του έτους συγκομιδής.
  - 2. Το έτος συγκομιδής μπορεί να αναγράφεται μόνο εάν το 100% του περιεχομένου του περιέκτη προέρχεται από τη συγκεκριμένη συγκομιδή και αναγράφεται στην ετικέτα είτε με τη μορφή της σχετικής περιόδου εμπορίας ... είτε με τη μορφή του μήνα και του έτους συγκομιδής, ... Ο μήνας αντιστοιχεί στον μήνα εκχύλισης του ελαιολάδου από τον ελαιόκαρπο.
  - 3. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι η περίοδος συγκομιδής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρέπει να αναγράφεται στην επισήμανση των ελαιολάδων εγχώριας παραγωγής ..., τα οποία παράγονται από ελαιόκαρπο που συγκομίζεται στο έδαφός τους και προορίζονται αποκλειστικά για την εγχώρια αγορά.»
3. Εφόσον έχει έτσι η ευρωπαϊκή νομοθεσία -ουσιαστικά από το 2018, άρα επτά έτη μετά είμαστε χωρίς εθνική ρύθμιση- πώς μπορεί να ερμηνευθεί η πρακτική των περισσότερων ελλήνων συσκευαστών να μην αναγράφουν στη συσκευασία το έτος εσοδείας; Σημαίνει ότι οι συσκευασίες εξαιρετικού παρθένου και παρθένου ελαιόλαδου που πωλούνται στα ελληνικά σουπερ μάρκετς δεν περιέχουν 100% ελληνικό ελαιόλαδο; Μήπως σημαίνει ότι αυτά τα πρώτα ελαιόλαδα δεν είναι μόνο μίας εσοδείας; Και πώς πρέπει να ερμηνευθεί η αδράνεια του κράτους να μην θεσπίζει επί επτά έτη κανόνα επισήμανσης του έτους εσοδείας για το εξαιρετικό παρθένο και το παρθένο ελαιόλαδο ενώ έχει καθαρό πράσινο φως να το κάνει ; Οι 3 συσκευαστές που βρήκα το κάνουν σε εθελοντική βάση και φυσικά υφίστανται αθέμιτο ανταγωνισμό από όσους δεν το κάνουν.

4. Κάποια προϊόντα, ένα σίγουρα το ελαιόλαδο, λόγω των χαμηλών τιμών ανταγωνιστικών προϊόντων, υπόκεινται σε νοθεία και απάτη. Η μη υποχρέωση εγγραφής του έτους εσοδείας σημαίνει ότι με τις τωρινές τρελές τιμές, με διαθέσιμο ελαιόλαδο 2023-24 ή παλαιότερο, οι συσκευαστές-σούπερ μάρκετ θα μπορούν να το πωλούν ως εσοδείας 2024-25 με σχετική ημερομηνία λήξης. Ποιος θα το ελέγξει και πόσοι θα το καταλάβουν; Οι τωρινές τιμές πώλησης από €10,50 έως €15,50 ανά λίτρο είναι ισχυρό κίνητρο και η απουσία ρύθμισης για το έτος εσοδείας αφήνει τη πόρτα ορθάνοιχτη. Οι δε τιμές του εξαιρετικού παρθένου και παρθένου ελαιόλαδου παρασέρνουν και τις τιμές των άλλων λαδιών.
5. Οι τιμές πώλησης του ελαιόλαδου θα παραμείνουν τρελές για πολύ ανεξαρτήτως της ποσότητας της επόμενης εσοδείας. Φαίνεται εύλογη η δήλωση (03.08.2024), «*Η μείωση στην κατανάλωση είναι δραματική. Αυτή τη στιγμή έχει συρρικνωθεί κατά 40% σε σχέση με πριν από δύο χρόνια*» (<https://www.skai.gr/news/finance/elaiolado-ayksimeni-i-fetini-paragogi-pos-tha-kinithei-i-timi-tou>). Όμως, δεν συμβαδίζει με τις εξελίξεις στην αγορά. Είμαι συνέχεια στα ράφια. Ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης είναι δοκιμασμένος και αδυσώπητος. Εάν η κατανάλωση έχει μειωθεί δραματικά γιατί οι τιμές τόσο καιρό δεν κατεβαίνουν; Άρα, για κάποιο/ους λόγο/ους, ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης δεν λειτουργεί. Ένας λόγος, αυτός της επιστολής, είναι η έλλειψη πληροφόρησης. Εδώ έρχεται ένα άλλο δημοσίευμα της ιστοσελίδας Bankingnews (28.07.2024): «*Σε έξι μήνες η τιμή αυξήθηκε έως 20% στο ελαιόλαδο - Το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης... έχει μεσάνυχτα για αποθέματα, παραγωγή*» (<https://www.bankingnews.gr/index.php?id=750921>).
6. Το έτος εσοδείας ως στοιχείο επισήμανσης της πώλησης ελαιόλαδου που τώρα δεν υπάρχει, είναι ρύθμιση βάσης, η οποία προηγείται πολύ σε αξία της χρονικής ένδειξης κατανάλωσης. Η τελευταία μόνη είναι περιορισμένης αξίας και μπορεί να είναι έως και απατηλή ή άστοχη. Μπορεί να απαντηθεί βάσιμα το ερώτημα πως συσκευαστής έχει προσδιορίσει π.χ. την 29.5.2025 ως ημέρα λήξης; Εάν τα δύο, έτος εσοδείας και ημερομηνία λήξης τεθούν μαζί, ο περιορισμοί συσκευαστή-σούπερ μάρκετ αυξάνουν πολλαπλασιαστικά και αντίστοιχα αυξάνει η προστασία του καταναλωτή. Οι περιορισμοί θα φανούν και στις τιμές.
7. Η ευρωπαϊκή ρύθμιση σας εξουσιοδοτεί και σας ωθεί να ορίσετε ότι από την περίοδο 2024-25 το extra παρθένο και το παρθένο ελαιόλαδο πωλούμενα στην ελληνική επικράτεια θα αναγράφουν το έτος εσοδείας. Η ρύθμιση είναι αναγκαία και δίκαιη για τον καταναλωτή. Αυτή η ρύθμιση μόνη θα περιορίσει το τωρινό χάος και αρκετά τα περιθώρια για εμπορικά κόλπα με σοβαρή επίπτωση στις τιμές καταναλωτή. Η δε απόσυρση προϊόντων για ανασυσκευασία, ανάμειξη ή αλλαγή ετικέτας έχουν κόστος. Εάν το κόστος αυτό τρώει το κέρδος ήδη τοποθετημένων στην αγορά προϊόντων τότε γιατί να αναληφθεί;
8. Το κράτος φέρεται ως βασικός ύποπτος για τις τωρινές τιμές. Εάν δεν ορίσετε το έτος εσοδείας ως υποχρεωτική επισήμανση της πώλησης ελαιόλαδου όπως σας εξουσιοδοτεί ρητά το ευρωπαϊκό δίκαιο θα πρέπει να πιστέψουμε ότι η κυβέρνηση είναι ανήθικα από πίσω για να αρμέγει φόρους. Οι καταναλωτές σας υφίστανται και σας βλέπουν...

Αθανάσιος Πιτσιόρλας